

Pielikums
Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
valsts sekretāra
rīkojumam Nr. 1-2/113

1. pielikums
Konkursa nacionālās atlases nolikumam

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

**Konkursa “Eiropas Padomes Ainavas balva”
septītās sesijas
*Latvijas nacionālās atlases***

PIETEIKUMA VEIDLAPA

Eiropas Padomes Ainavas balva - Eiropas Padomes goda apbalvojums diploma veidā, kas apliecina vietējās pašvaldības, vai to apvienību darbības plānu vai pasākumu ieviešanu, vai arī ievērojamus valsts un nevalstisko organizāciju ieguldījumus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu ainavu aizsardzību, pārvaldību un/vai plānošanu¹.

Konkurss „**Eiropas Padomes Ainavas balva**” (turpmāk - Konkurss) – iniciatīva, kuru saskaņā ar Eiropas ainavu konvencijas 11. pantu reizi divos gados rīko Eiropas Padomes ģenerālsekretariāts, lai piešķirtu Eiropas Padomes Ainavas balvu².

Latvijas nacionālā atlase – konkurss, kuru atbilstoši Eiropas ainavu konvencijai, Eiropas Padomes rezolūcijai CM/res(2008)3 un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk - VARAM) nolikumam reizi divos gados organizē VARAM, lai Konkursa kārtējai sesijai izvirzītu Latvijas pārstāvi.

Latvijas nacionālās atlases mērķis ir veicināt sabiedrības izpratnes veidošanos par Latvijas ainavu vērtību un mainību, kā arī sabiedrības lomu ainavu attīstībā, apzinot labāko pieredzi ainavu aizsardzībā, kopšanā un pārvaldībā, kas gūta, gan īstenojot praktiskus pasākumus, gan uzlabojot ainavu pārvaldību, tostarp pētniecību un plānošanu.

Latvijas nacionālās atlases uzdevumi - katrā plānošanas reģionā identificēt labās prakses piemērus ainavu aizsardzībā, kopšanā un pārvaldībā, t.sk. pētniecībā un plānošanā un popularizēt tos, kā arī noteikt Latvijas pārstāvi līdzdalībai Konkursa sestajā sesijā.

Nacionālajā atlasē aicinātas piedalīties Latvijas pašvaldības, to apvienības, valsts institūcijas un nevalstiskās organizācijas, kas ir devušas ieguldījumu ainavu aizsardzībā un pārvaldībā, t.sk. plānošanā un praktisku pasākumu īstenošanā. Pašvaldības, valsts institūcijas un nevalstiskās organizācijas var pieteikt arī juridisko un privātpersonu īpašumos īstenotus projektus, ja tie atbilst pašvaldību un attīstības plānošanas dokumentiem vai valsts institūciju kopīgiem projektiem un ieteikumiem.

Pieteikt var īstenotus projektus/iniciatīvas ar reāli uztveramu ieguldījumu ainavu aizsardzībā, pārvaldībā un/vai plānošanā (piemēram, rekultivācijas, publiskās ārtelpas labiekārtojuma projekti, pētījumi, ainavu plāni vai publiskas kampaņas, iesaistot sabiedrību), kas kalpotu par piemēru ainavu kvalitātes uzlabošanai arī citās pašvaldībās un Eiropas ainavu konvencijas dalībvalstu teritorijās. Lai novērtētu ieguldītā darba ilgtspēju, pieteiktajam projektam/iniciatīvai jābūt pabeigtam/ai līdz 2017.gada 31.decembrim³.

Katrs pieteicējs drīkst iesniegt vienu pieteikumu, latviešu valodā aizpildot šo pieteikuma veidlapu. Tai var pievienot vizuālos materiālus - ne vairāk kā 10 fotoattēlus, 3 posterus vai bukletus, kā arī vienu video materiālu, kas nav garāks par 10 minūtēm.

¹ Eiropas Padomes 2008. gada 20. februāra rezolūcija CM/Res (2008)3 par Eiropas Padomes Ainavas balvas konkursa noteikumiem, pieejama tiešsaistē angļu valodā: CM/Res(2008)3 https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectID=09000016805d3d39

² Eiropas ainavu konvencija Eiropas Padomes Ministru komitejā pieņemta 2000. gada 19. jūlijā, savukārt 2000. gada 20. oktobrī Florencē (Itālijā) nodota parakstīšanai citām Eiropas Padomes dalībvalstīm; Eiropas ainavu konvencija tiešsaistē pieejama: <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/176> (angļu valodā); <https://likumi.lv/ta/lv/starptautiskie-ligumi/id/1265> (latviešu valodā)

³ Iniciatīva var būt turpināta arī pēc 2017. gada 31. decembra. Taču nacionālajai atlasei piesaka tikai tās aktivitātes, kas veiktas līdz 2017. gada 31. decembrim

Aizpildītu pieteikuma veidlapu un pievienotos materiālus ar norādi “Ainavas balva” jāiesniedz Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā līdz 2020. gada 15.oktobrim vienā no šādiem veidiem:

- sūtīt elektroniski uz elektroniskā pasta adresi pasts@varam.gov.lv;*
- sūtīt papīra formātā uz adresi Peldu iela 25, Rīga, LV-1494. Pasta sūtījumā obligāti jāiekļauj pieteikuma izdruka papīra formātā un datu nesējs ar pieteikuma veidlapu un vizuāliem materiāliem elektroniskā formātā.*

* * *

I. PIETEIKUMA IESNIEDZĒJS

1. Pašvaldība,
valsts
institūcija,
vai
nevalstiskā organizācija

Latvijas Dabas fonds

Kontaktpersona

Liene Brizga-Kalniņa

Adrese:

Vīlandes iela 3-7, Rīga

Tālrunis, e-pasts:

liene.brizga@ldf.lv, 29110527

II. PIETEIKTAIS PROJEKTS VAI INICIATĪVA

2. Projekta vai iniciatīvas
nosaukums

Ainavas runā

3. Projekta atrašanās vai
iniciatīvas norises vieta

Visa Latvija

4. Kopsavilkums par projektu vai iniciatīvu (*maksimāli 100 vārdi*)

Projekts "Ainavas runā. Dabas daudzveidība Latvijas ainavās" veltīts Latvijas simtgadei un tā mērķis – veidot harmoniskas un mūsdienīgas Latvijas ainavas nākotnes vīziju, kurā cilvēku ikdienas dzīvesveids un veiksmīga uzņēmējdarbība ilgtspējīgi saplūst ar kultūrvēsturisko mantojumu un dabas daudzveidību. Lai šo vīziju veidotu, projekta uzdevums bija iepazīstināt Latvijas sabiedrību ar ainavas un dabas daudzveidības saistību dažādos slāņos. Tāpēc norisinājās komunikācijas kampaņa, kurā ainavas vārdā "runāja" tās dažādi elementi, semināri lauksaimniekiem un pašvaldību plānotājiem par ainavas saikni ar dabas daudzveidību, veikts pētījums "Ainavas runā. Izmaiņas Latvijas ainavā un tās vērtībās pēdējā simtgadē", ainavu talkās iesaistīta sabiedrība, izstrādātas praktisku padomu lapas dabas daudzveidības saglabāšanai ainavā, kā arī īstenota virtuāla izstāde "Toreiz un tagad" par ainavas izmaiņām un to ietekmi uz dabas daudzveidību.

5. Fotoattēls, kas reprezentē pieteikto projektu vai iniciatīvu (JPEG formāts, izšķirtspēja 350 dpi, fotoattēla autors)

III. PROJEKTA VAI INICIATĪVAS ĪSS RAKSTUROJUMS

6. Projekta vai iniciatīvas uzsākšanas laiks

gads mēnesis

2016.	oktobris
2017.	maijs

7. Projekta vai iniciatīvas pabeigšanas laiks

8. Projekta vai iniciatīvas partneri (ja tādi ir)

Vidzemes Augstskola, Dabas Retumu krātuve, Annas koku skolas biedrība.

9. Projekta vai iniciatīvas finansējuma avoti

Latvijas Vides aizsardzības fonds

10. Projekta vai iniciatīvas galvenie uzdevumi (maksimāli 100 vārdi)

- Komunikācijas kampaņa, kuras centrā ainavas elementi – koks, akmens, pļava, līkums, viensēta, caur kuriem vēstīts par ainavas kultūrvēsturisko un dabas daudzveidības nozīmi. Mājaslapa www.ainavasruna.lv, komunikācija Facebook un Instagram kontos.
- Vidzemes augstskolas pētījums/pārskats par pirmspadomju ainavu, pārmaiņām ainavā, to cēloņiem un sekām, un ar daudzveidīgu ainavu saistīto dabas daudzveidību.
- Virtuāla izstāde “Toreiz un tagad” mājaslapā www.ainavasruna.lv, kas vērs uzmanību uz Latvijas simtgades laikā notikušām ainavas izmaiņām, salīdzinot vēsturiskas un mūsdienu ainavu fotogrāfijas.
- Semināri lauksaimniekiem un pašvaldību plānotājiem par ainavas nozīmi dabas daudzveidībai.
- Ainavu talkas, kur praktiskā veidā demonstrēta labai draudzīga ainavu apsaimniekošana.
- Vadlīniju un padomu lapu izstrāde bioloģiskās daudzveidības uzturēšanai ainavās.

IV. PROJEKTA VAI INICIATĪVAS ATBILSTĪBA VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJIEM

12. Ilgtspējīga teritorijas attīstība (maksimāli 100 vārdi)

Projekts ir devis ieguldījumu ainavas vērtību izpratnē no dabas daudzveidības viedokļa, uzrunājot plašāku sabiedrību un aicinot saglabāt dabas daudzveidību ainavā un dodot konkrētus, praktiski realizējamus ieteikumus, kā arī uzrunājot auditorijas, kas tiešā veidā ietekmē teritoriju attīstību – lauksaimniekus un pašvaldību plānotājus. Projekta devums ilgtspējīgai teritoriju attīstībai - skatījums uz ainavu caur dabas daudzveidības prizmu gan ainavu pārvaldības līmenī, gan individuālu rīcību līmenī.

13. Projekta nozīme kā labās prakses paraugam (maksimāli 100 vārdi)

Projekta ietvaros īstenotās aktivitātes nezaudē aktualitāti un tāpēc ir ļoti plaši izmantojamas gan laikā, gan telpā. Tā projekta komunikācijas materiāli (video, mājaslapa, virtuālā izstāde, semināru ieraksti) var tikt izmantoti kā izglītojošs un iedvesmojošs materiāls dažādās auditorijās. Projekta ietvaros radītās faktu un padomu lapas arī ir brīvi pieejamas un pielietojamas, it sevišķi privātīpašumu apsaimniekošanā. Piemēram, padomu lapas “Kā saudzēt koka saknes”, “Kā kopt kokus”, “Kā un kāpēc saudzēt akmeņu kaudzes un laukakmeņus” un citas.

14. Sabiedrības iesaistīšanās (maksimāli 100 vārdi)

Tā kā šis bija pamatā komunikācijas projekts un tā mērķis bija rosināt sabiedrību aizdomāties par ainavas vērtībām no dabas daudzveidības skatu punkta, līdz ar to netiešā veidā sabiedrība bija iesaistīta visā projektā kopumā. Tāpat sabiedrība tika iesaistīta arī tiešā veidā – aicinot uz talkām, semināriem, kā arī rosinot piedalīties akcijā un iesūtīt savas “Toreiz un tagad” fotogrāfijas.

Projekta sasniegtā netiešā auditorija (Facebook, video skatījumi) bija 200 000, mediju auditorija 1 605 115 un tiešā auditorija (semināri, talkas) – 276 dalībnieki.

15. Izpratnes par ainavu vērtību veidošana (maksimāli 100 vārdi)

Projektam “Ainavas runā” ir nozīme izpratnes veidošanā ar ainavas lomu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā Latvijā. Projekta ietvaros, fokusējoties uz atsevišķiem ainavas elementiem – koku, akmeni, līkumu, viensētu, pļavu – tika vēstīts par katra šī elementa nozīmi dabai, aicinot arī īpaši parūpēties par dabas aspektu ainavā. Līdz ar to var teikt, ka projekts centās sniegt ainavas izpratnei vēl vienu vērtības slāni – līdzās estētiskajam, sociāli ekonomiskajam un kultūrvēsturiskajam.

Izpratni par ainavas vērtībām stiprināja gan komunikācijas kampaņa, caur kuru tās tika uzsvērtas, kā arī visas kampaņas aktivitātes. Tāpat Vidzemes augstskola veica apjomīgu pētījumu (<https://ainavasruna.lv/petijuma-rezultati/veikts-apjomigs-petijums-par-latvijas-ainavu>), kas atspoguļo ainavas izmaiņas pēdējā gadu simta laikā, analizē mūsdienu ainavas ideālu izcelsmi, kā arī aplūko mūsdienu viensētu saimnieku priekšstatus par ainavu un viensētas nozīmi tajā.

16. Ainavu plānošana un pārvaldība (maksimāli 100 vārdi)

Projekta ietvaros Vidzemes augstskola izstrādāja pētījumu par Latvijas lauku ainavai raksturīgo struktūru, tās izmaiņām, ainavas ideālu izcelsmi un mūsdienu sabiedrības un viensētu saimnieku priekšstatiem par kvalitatīvu lauku viensētu ainavu un tās saistību ar bioloģisko daudzveidību. Pētījumā izgaismotie viensētu ainavas kvalitātes argumenti ir izmantojami gan attīstības plānotājiem un lauku kopienu līderiem, gan dabas un kultūras resursu pārvaldītājiem, kuri ir ieinteresēti lauku ainavas apdzīvošanas saglabāšanā.

Pētījuma rezultāti tika prezentēti gan medijiem, gan pašvaldību plānotājiem, tādējādi šī iniciatīva ir devusi ieguldījumu Latvijas Ainavu politikas pamatnostādņu ieviešanā, sekmējot tā apakšmērķa “Par ainavu jautājumiem informēta un izglītota sabiedrība, kompetenti ainavu pārvaldības speciālisti un pētnieki” sasniegšanā.

V. PIETEIKUMA NOFORMĒŠANA

Aizpildītas pieteikuma veidlapas maksimālais apjoms 10 lapaspuses.

Pieteikuma veidlapai var pievienot:

- ne vairāk kā 10 fotoattēlus: *JPEG formātā ar izšķirtspēju 350 dpi;*
- ne vairāk kā 3 posterus vai informatīvos bukletus: *augstas izšķirtspējas pdf formātā vai JPEG 350 dpi*
- vienu videomateriālu līdz 10 minūšu garumam.

* * *